

ISSN 2224-5294

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ҰЛТТЫҚ ҒЫЛЫМ АКАДЕМИЯСЫНЫҢ

АБАЙ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ
ПЕДАГОГИКАЛЫҚ УНИВЕРСИТЕТІНІҢ

Х А Б А Р Л А Р Ы

ИЗВЕСТИЯ

НАЦИОНАЛЬНОЙ АКАДЕМИИ НАУК
РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

КАЗАХСКИЙ НАЦИОНАЛЬНЫЙ
ПЕДАГОГИЧЕСКИЙ УНИВЕРСИТЕТ ИМ. АБАЯ

NEWS

OF THE NATIONAL ACADEMY OF SCIENCES
OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN

ABAY KAZAKH NATIONAL
PEDAGOGICAL UNIVERSITY

ҚОҒАМДЫҚ ЖӘНЕ ГУМАНИТАРЛЫҚ
ҒЫЛЫМДАР СЕРИЯСЫ

СЕРИЯ ОБЩЕСТВЕННЫХ
И ГУМАНИТАРНЫХ НАУК

SERIES OF SOCIAL AND HUMAN SCIENCES

6 (322)

ҚАРАША – ЖЕЛТОҚСАН 2018 ж.
НОЯБРЬ – ДЕКАБРЬ 2018 г.
NOVEMBER – DECEMBER 2018

1962 ЖЫЛДЫҢ ҚАҢТАР АЙЫНАН ШЫҒА БАСТАҒАН
ИЗДАЕТСЯ С ЯНВАРЯ 1962 ГОДА
PUBLISHED SINCE JANUARY 1962

ЖЫЛЫНА 6 РЕТ ШЫҒАДЫ
ВЫХОДИТ 6 РАЗ В ГОД
PUBLISHED 6 TIMES A YEAR

Б а с р е д а к т о р

ҚР ҰҒА құрметті мүшесі
Балықбаев Т.О.

Р е д а к ц и я а л қ а с ы :

экон. ғ. докторы, проф., ҚР ҰҒА академигі **Баймұратов У.Б.**; тарих ғ. докторы, проф., ҚР ҰҒА академигі **Байпақов К.М.**; филос. ғ. докторы, проф., ҚР ҰҒА академигі **Есім Г.Е.**; фил. ғ. докторы, проф., ҚР ҰҒА академигі **Қирабаев С.С.**; эк. ғ. докторы, проф., ҚР ҰҒА академигі **Қошанов А.К.**; эк. ғ. докторы, проф., ҚР ҰҒА академигі **Нәрібаев К.Н.** (бас редактордың орынбасары); филос. ғ. докторы, проф., ҚР ҰҒА академигі **Нысанбаев А.Н.**; заң ғ. докторы, проф., ҚР ҰҒА академигі **Сәбікенов С.Н.**; заң ғ. докторы, проф., ҚР ҰҒА академигі **Сүлейменов М.К.**; эк. ғ. докторы, проф., ҚР ҰҒА академигі **Сатыбалдин С.С.**; тарих ғ. докторы, проф., ҚР ҰҒА академик **Әбжанов Х.М.**; тарих ғ. докторы, проф., ҚР ҰҒА корр. мүшесі **Әбусейтова М.Х.**; тарих ғ. докторы, проф., ҚР ҰҒА академик **Байтанаев Б.А.**; филол. ғ. докторы, проф., ҚР ҰҒА корр. мүшесі **Жақып Б.А.**; фил. ғ. докторы, проф., академик НАН РК **Қалижанов У.К.**; филол. ғ. докторы, проф., ҚР ҰҒА академик **Қамзабекұлы Д.**; тарих ғ. докторы, проф., ҚР ҰҒА академик **Қожамжарова Д.П.**; тарих ғ. докторы, проф., ҚР ҰҒА академик **Қойгелдиев М.К.**; фил. ғ. докторы, проф., ҚР ҰҒА корр. мүшесі **Құрманбайұлы Ш.**; тарих ғ. докторы, проф., ҚР ҰҒА корр. мүшесі **Таймағанбетов Ж.К.**; социол. ғ. докторы, проф., ҚР ҰҒА корр. мүшесі **Шәукенова З.К.**; фил. ғ. докторы, проф., ҚР ҰҒА корр. мүшесі **Дербісәлі А.**; саяси. ғ. докторы, проф., **Бижанов А.К.**, тарих ғ. докторы, проф., **Кабульдинов З.Е.**; фил. ғ. докторы, проф., ҚР ҰҒА корр. мүшесі **Қажыбек Е.З.**

Р е д а к ц и я к е ң е с і :

Молдова Республикасының ҰҒА академигі **Белостечник Г.** (Молдова); Әзірбайжан ҰҒА академигі **Велиханлы Н.** (Азербайджан); Тәжікстан ҰҒА академигі **Назаров Т.Н.** (Тәжікстан); Молдова Республикасының ҰҒА академигі **Рошка А.** (Молдова); Молдова Республикасының ҰҒА академигі **Руснак Г.** (Молдова); Әзірбайжан ҰҒА корр. мүшесі **Муратов Ш.** (Әзірбайжан); Әзірбайжан ҰҒА корр. мүшесі **Сафарова З.** (Әзірбайжан); э. ғ. д., проф. **Василенко В.Н.** (Украина); заң ғ. докт., проф. **Устименко В.А.** (Украина)

«Қазақстан Республикасы Ұлттық ғылым академиясының Хабарлары. Қоғамдық және гуманитарлық ғылымдар сериясы». ISSN 2224-5294

Меншіктенуші: «Қазақстан Республикасының Ұлттық ғылым академиясы» РҚБ (Алматы қ.)

Қазақстан республикасының Мәдениет пен ақпарат министрлігінің Ақпарат және мұрағат комитетінде 30.04.2010 ж. берілген № **10894-Ж** мерзімдік басылым тіркеуіне қойылу туралы куәлік

Мерзімділігі: жылына 6 рет.

Тиражы: 500 дана.

Редакцияның мекенжайы: 050010, Алматы қ., Шевченко көш., 28, 219 бөл., 220, тел.: 272-13-19, 272-13-18, <http://nauka-nanrk.kz>, social-human.kz

© Қазақстан Республикасының Ұлттық ғылым академиясы, 2018

Типографияның мекенжайы: «Аруна» ЖК, Алматы қ., Муратбаева көш., 75.

Главный редактор

Почетный член НАН РК

Т.О. Балыкбаев

Редакционная коллегия:

докт. экон. н., проф., академик НАН РК **У.Б. Баймуратов**; докт. ист. н., проф., академик НАН РК **К.М. Байпаков**; докт. филос. н., проф., академик НАН РК **Г.Е. Есим**; докт. фил. н., проф., академик НАН РК **С.С. Кирабаев**; докт. экон. н., проф., академик НАН РК **А.К. Кошанов**; докт. экон. н., проф., академик НАН РК **К.Н. Нармбаев** (заместитель главного редактора); докт. филос. н., проф., академик НАН РК **А.Н. Нысанбаев**; докт. юр. н., проф., академик НАН РК **С.Н. Сабиткенов**; докт. юр. н., проф., академик НАН РК **М.К. Сулейменов**; докт. экон. н., проф., академик НАН РК **С.С. Сатубалдин**; докт. ист. н., проф., академик НАН РК **Х.М. Абжанов**; докт. ист. н., проф., чл.-корр. НАН РК **М.Х. Абусейтова**; докт. ист. н., проф., академик НАН РК **Б.А. Байтанаев**; докт. фил. н., проф., чл.-корр. НАН РК **Б.А. Жакып**; докт. фиол. н., проф., академик НАН РК **У.К. Калижанов**; докт. фил. н., проф., академик НАН РК **Д. Камзабекулы**; докт. ист. н., проф., академик НАН РК **Д.П. Кожамжарова**; докт. ист. н., проф., академик НАН РК **М.К. Койгельдиев**; докт. фил. н., проф., чл.-корр. НАН РК **Ш. Курманбайулы**; докт. ист. н., проф., чл.-корр. НАН РК **Ж.К. Таймаганбетов**; докт. социол. н., проф., чл.-корр. НАН РК **З.К. Шаукенова**; д. фил. н., проф., чл.-корр. НАН РК **А. Дербисали**; доктор политических наук, проф., **Бижанов А.К.**; доктор ист. наук, проф., **Кабульдинов З.Е.**; доктор фил. н., проф., член-корр. НАН РК **Қажыбек Е.З.**

Редакционный совет

академик НАН Республики Молдова **Г. Белостечник** (Молдова); академик НАН Азербайджанской Республики **Н. Велиханлы** (Азербайджан); академик НАН Республики Таджикистан **Т.Н. Назаров** (Таджикистан); академик НАН Республики Молдова **А. Рошка** (Молдова); академик НАН Республики Молдова **Г. Руснак** (Молдова); чл.-корр. НАН Азербайджанской Республики **Ш. Мурадов** (Азербайджан), член-корр. НАН Азербайджанской Республики **З.Сафарова** (Азербайджан); д. э. н., проф. **В.Н. Василенко** (Украина); д.ю.н., проф. **В.А. Устименко** (Украина)

Известия Национальной академии наук Республики Казахстан. Серия общественных и гуманитарных наук. ISSN 2224-5294

Собственник: РОО «Национальная академия наук Республики Казахстан» (г. Алматы)

Свидетельство о постановке на учет периодического печатного издания в Комитете информации и архивов

Министерства культуры и информации Республики Казахстан № 10894-Ж, выданное 30.04.2010 г.

Периодичность 6 раз в год

Тираж: 500 экземпляров

Адрес редакции: 050010, г. Алматы, ул. Шевченко, 28, ком. 219, 220, тел. 272-13-19, 272-13-18,

www.nauka-nanrk.kz / social-human.kz

© Национальная академия наук Республики Казахстан, 2018 г.

Адрес типографии: ИП «Аруна», г. Алматы, ул. Муратбаева, 75

Chief Editor

Honorary member of NAS RK
Balykbayev T.O

Editorial board:

Doctor of economics, prof, academician of NAS RK **Baimuratov U.B.**; doctor of history, prof, academician of NAS RK **Baipakov K.M.**; doctor of philosophy, prof, academician of NAS RK **Esim G.E.**; doctor of philology, prof, academician of NAS RK **Kirabayev S.S.**; doctor of economics, prof, academician of NAS RK **Koshanov A.K.**; doctor of economics, prof, academician of NAS RK **Naribayev K.N.** (deputy editor-in-chief); doctor of philosophy, prof, academician of NAS RK **Nyssanbayev A.N.**; doctor of law, prof, academician of NAS RK **Sabikenov S.N.**; doctor of law, prof, academician of NAS RK **Suleymenov M.K.**; doctor of economy, prof, academician of NAS RK **Satybaldin S.S.**; doctor of history, prof, academician of NAS RK **Abzhanov H.M.**; doctor of history, prof, corresponding member of NAS RK **Abuseitova M.H.**; doctor of history, prof, academician of NAS RK **Baitanaev B.A.**; doctor of philology, prof, corresponding member of NAS RK **Zhakyp B.A.**; doctor of philology, prof, academician of NAS RK **Kalizhanov U.K.**; doctor of philology, prof, academician of NAS RK **Hamzabekuly D.**; doctor of history, prof, academician of NAS RK **Kozhamzharova D.P.**; doctor of history, prof, academician of NAS RK **Koigeldiev M.K.**; doctor of philology, prof, corresponding member of NAS RK **Kurmanbaiuly Sh.**; doctor of history, prof, academician of NAS RK **Taimaganbetov J.K.**; doctor of sociology, prof, corresponding member of NAS RK **Shaukenova Z.K.**; doctor of philology, prof, corresponding member of NAS RK **Derbisali A.**; doctor of political science, prof **Bizhanov A.K.**; doctor of History, prof **Kabuldinov Z.E.**; doctor of philology, prof, corresponding member of NAS RK **Kazhybek E.Z.**

Editorial staff:

Academician NAS Republic of Moldova **Belostechnik.G** (Moldova); Academician NAS Republic of Azerbaijan **Velikhanli N.** (Azerbaijan); Academician NAS Republic of Tajikistan **Nazarov T.N.** (Tajikistan); Academician NAS Republic of Moldova **Roshka A.** (Moldova) Academician NAS Republic of Moldova **Rusnak G.** (Moldova); Corresponding member of the NAS Republic of Azerbaijan **Muradov Sh.** (Azerbaijan); Corresponding member of the NAS Republic of Azerbaijan **Safarova Z.** (Azerbaijan); Associate professor of Economics **Vasilenko V.N.** (Ukraine), Associate professor of Law **Ustimenko V.A.** (Ukraine)

News of the National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan. Series of Social and Humanities. ISSN 2224-5294

Owner: RPA "National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan" (Almaty)

The certificate of registration of a periodic printed publication in the Committee of information and archives of the Ministry of culture and information of the Republic of Kazakhstan N **10894-Ж**, issued 30.04.2010

Periodicity: 6 times a year

Circulation: 500 copies

Editorial address: 28, Shevchenko str., of. 219, 220, Almaty, 050010, tel. 272-13-19, 272-13-18,
[www:nauka-nanrk.kz](http://www.nauka-nanrk.kz) / social-human.kz

© National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan, 2018

Address of printing house: ST "Aruna", 75, Muratbayev str, Almaty

NEWS

OF THE NATIONAL ACADEMY OF SCIENCES OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN

SERIES OF SOCIAL AND HUMAN SCIENCES

ISSN 2224-5294

<https://doi.org/10.32014/2018.2224-5294.43>

Volume 6, Number 322 (2018), 119 – 123

УДК 336.74

A.T. Dzhumabekova, A.ZH. KanatovaKazakh University of Economics, Finance and International Trade
Almagul_den@mail.ru, guljanalina@rambler.ru**TRANSFORMATION OF THE TRANSMISSION MECHANISM
OF THE NATIONAL BANK OF THE REPUBLIC
IN THE CONDITIONS OF FINANCIAL INSTABILITY**

Abstract. The transformation of the transmission mechanism of the National Bank of the Republic of Kazakhstan is due to financial instability, respectively, in order to effectively develop the Kazakh economy, the country's central bank needs to revise its previously adopted goals and objectives, which today stand in a new light. There is a need to search for new tools and targets in the regulation of money circulation. According to the authors, the National Bank conducts comprehensive work on finding ways to improve its activities in accordance with changes in the international financial market in order to ensure the financial stability of the Republic of Kazakhstan, which is a very difficult task under the influence of external and internal factors affecting the development of the Kazakhstan economy. In this case, we believe, the transmission mechanism will be a way of expanding the system of monetary policy instruments.

Keywords: transmission mechanism, transformation, National Bank, financial market, targeting, instability.

INTRODUCTION

The set of channels through which monetary policy has an impact on price levels and other macroeconomic indicators is commonly called the transmission mechanism of monetary policy or the monetary transmission mechanism.

In addition to the transmission mechanism model, several other macroeconomic models have been developed and are being developed at the National Bank. An important addition to the transmission mechanism model is currently being developed with technical assistance from international organizations such as the American Agency for International Cooperation (USAID) and the Asian Development Bank (ADB) Multi-factor macroeconomic model of the Kazakhstani economy [1].

MAIN PART

Only three transmission channels are involved in targeting money supply: a bank lending channel, a money channel and an exchange rate channel. All three channels are designed to regulate the volume of reserves of the banking system, which allows you to influence the monetary aggregate. Developed financial system - a stable banking system and developed financial markets are needed to ensure the stability of the financial system in implementing inflation targeting and the efficient operation of the transmission mechanism of monetary policy [2].

Usually, the first channel that is used to study the effect of a money transmission is the interest rate channel, where the target interest rate of the central bank, such as the federal reserve rate in the United States, is used as a variable. The influence of this channel is very significant in developed countries. To maintain price stability, monetary authorities need to understand how quickly and to what extent their instruments can affect aggregate demand. In other words, lower interest rates lead to an increase in aggregate demand, and therefore stimulates production growth.

However, in transition countries it was found that the main channel of money transmission is not the percentage channel, but the exchange rate channel. This is due to the fact that developing countries are exporters of raw materials and have less developed financial markets. For example, Kazakhstan's economy is heavily dependent on oil exports. In Calvo and Reinhart's work (Calvo, Reinhart), it was found that in developing countries, exchange rate shocks lead to faster aggregate prices than in developed countries. It is important to take into account through which mechanism the exchange rate channel has an effect in transition countries. In most cases, central banks influence the exchange rate directly by intervening in the foreign exchange market [3]. This is directly related to the weak reaction of the exchange rate to changes in interest rates. As a result, in this work, instead of the influence of the interest rate channel, the influence of the exchange rate channel will be investigated.

Recent economic changes in the form of increased economic activity and improvements in the banking sector can significantly affect the credit channel of the monetary transmission mechanism. The bank lending channel, which is a narrower representative of the credit channel, refers to the ability of second-tier banks to provide financial assets for the private sector. Increased availability of loans leads to an increase in aggregate demand and stimulates economic activity. Mishkin explains that expansionary monetary policy, which increases bank reserves and bank deposits, should lead to an increase in the volume of available bank loans [4].

To identify the transmission mechanism of the monetary policy of Kazakhstan, the influence of the selected channels on output, namely the cash flow channel, is being studied; channel of unforeseen price increase; heading channel; credit channel.

To improve the analysis and forecast of the impact of monetary policy on macroeconomic indicators, a transmission model of Kazakhstan has been developed, which makes it possible to assess the impact of measures taken in the field of monetary policy on inflation; -Star and other models), a multisector model of the economy of Kazakhstan has been developed, monitoring of enterprises in the real sector is being carried out.

General methods of monetary regulation - these are methods that affect the capital market in general. The main ones are:

1. Open market operations consist in the sale or purchase by the NB of commercial securities banks at market or previously announced rates.

2. The reserve ratio (reserve requirements) is a part of bank deposits, which should be in the National Bank. The reserve rate is a kind of emergency cash reserve, which commercial banks do not have the right to use to carry out their operations [5, p. 195].

3. The discount rate is the refinancing rate at which the NB provides loans to commercial banks and recounts their bills. If the National Bank raises the discount rate, then for commercial banks (if they have a reserve deficit), the National Bank's loan will cost more, so they try to increase their reserves by buying assets or demanding early repayment of loans. Both cause a decrease in the money supply. Reducing the discount rate leads to an expansion of the loan and an increase in the amount of money in circulation.

The implementation of government securities allows for a short period of time to significantly affect the total money supply involved in circulation. The other two methods, although used by the governments of many countries, cannot have a significant impact on money circulation. Therefore, common methods can be complemented by a number of other monetary policy measures:

1. Monetary reform. When the inflation rate is 100% daily and money is constantly depreciated so that their purchasing power becomes zero. In this case, the state conducts a monetary reform - nullification or denomination. This extreme measure applies in exceptional cases.

2. Consumer credit limit.

3. Reduction in company lending.

In the monetary policy system there are always a number of indirect methods of regulating the money supply. Among which of particular importance are such as [6]:

- State registration of banks.

- Depreciation policy.

All of these methods have an indirect and general impact on the economy, so the quantitative result of using these tools is extremely difficult to estimate.

The National Bank of the Republic is its central bank, which is the first level of the banking system, thus implementing the monetary and exchange rate policy of the state, as well as exercising control over the banking and financial system.

Monetary policy is implemented by setting:

- 1) official refinancing rate;
- 2) levels of interest rates on the main operations of monetary policy;
- 3) minimum reserve requirements;
- 4) in exceptional cases, direct quantitative restrictions on the level and volume of certain types of operations.

The advantages of the floating exchange rate regime include: achieving an equilibrium level of the real exchange rate in the market, maintaining the competitiveness of domestic producers, preventing significant imbalances in the current account and preventing a decline in international reserves. The Kazakhstan Central Bank does not interfere in the exchange rate process, and at the same time reserves the right to conduct interventions to prevent excessive changes in the tenge exchange rate, as well as to ensure the stability of the financial system. Interventions in general do not contradict the policy of a floating exchange rate and can be conducted by central banks, including to replenish the country's international reserves.

The National Bank of the Republic of Kazakhstan regulates the liquidity and interest rates of the money market, affects the lending activity of banks and affects the volume of money in circulation through monetary instruments.

The main tool is the open market operations - regular operations in the form of auctions for the provision or withdrawal of liquidity in the money market in order to form the level of interbank interest rates near the base rate. Operations on the open market are carried out on the initiative of the National Bank; in conducting open market operations, highly liquid and risk-free securities are used as collateral.

The central bank also applies permanent mechanisms or permanent access operations — monetary policy instruments for adjusting liquidity volumes that have emerged as a result of open market operations. The goal of continuous access operations is to limit the volatility of the short-term money market interest rates. These operations are carried out at the initiative of banks.

In the new conditions, the National Bank of the Republic of Kazakhstan is focused on the inflation targeting regime, as the most optimal at the current stage of development. Inflation targeting is a set of measures aimed at achieving the target level of inflation, which includes the following:

- improvement of the system of analysis and forecasting of inflation and other macroeconomic indicators;
- improving the efficiency of the interest rate channel of the transmission mechanism by expanding the monetary policy instrument system. The exchange rate policy of the National Bank will be aimed at maintaining the inflation target. However, in the event of currency shocks, the priority for the National Bank will be to ensure stability in the financial market;
- changing the current decision-making system for monetary policy in accordance with the best international practice;
- increase the effectiveness of communication policy. The main objectives of the communication strategy will be to shift the priorities of economic agents from the exchange rate to inflation, as well as to keep inflation expectations at a low level.

CONCLUSION

The implementation of the monetary policy of Kazakhstan until 2020 will allow the National Bank to ensure price stability, which will contribute to sustainable economic growth, as well as contribute to the achievement of the country's strategic goals of joining the thirty most developed countries in the world.

The main advantages of this project are the conclusion of transactions with securities online (instant delivery), the absence of intermediaries, full transparency and access to information about operations for each client using mobile technologies [7].

Monetary policy is at the heart of the intense debate of many economists, due to its potential to have a significant impact on the real economy. It is generally accepted that, perhaps, being ineffective in the long run, monetary policy can be a powerful tool that affects economic activity in the short run. According to the facts presented in the work of Cristiano et al. (Cristiano et al.), In the USA monetary policy influences the real sector with an average delay of 4 months, while this influence can persist for almost 2 years [8].

In the conditions of uncertainty in the development of the Kazakhstani economy, the previously accepted goals and objectives of the country's central bank appear in a new light. There is a need to search for new tools and targets in the regulation of money circulation. The National Bank of the Republic of Kazakhstan should carry out comprehensive work on the improvement of activities in order to ensure financial stability [9].

Thus, the activities of the National Bank of the Republic of Kazakhstan are constantly being improved in accordance with the changing situation on the international financial market, as well as under the influence of external and internal factors affecting the development of the Kazakhstan economy.

REFERENCES

[1] Annual report of the National Bank of the Republic of Kazakhstan. Official Internet resource: <http://nationalbank.kz/?docid=3329&switch=russian>.

[2] Inflation and inflation expectations. Official Internet resource: <http://nationalbank.kz/?docid=3329&switch=russian>.

[3] Law of the Republic of Kazakhstan dated March 30, **1995**. N 2155 "On the National Bank of the Republic of Kazakhstan" (with amendments and additions).

[4] Rules on minimum reserve requirements, Approved by the Resolution of the Board of the National Bank of the Republic of Kazakhstan of May 27, **2006**. N 38.

[5] Money Credit Banks: G.S. Seitkasymov. A. : **2004**, Economics.

[6] www.nationalbank.kz - the official site of the National Bank.

[7] Sabirova R.K., Baymuhasheva M.K., Utepkalieva K.M., Dingaziyeva M.D., Sanaliev L.K. Intellectual potential of the Republic of Kazakhstan. "Bulletin of the National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan." ISSN 1991-3494 No. 3. **2018**. P.192-197 website address <http://www.bulletin-science.kz/index.php/en/arhive>. DOI <https://doi.org/10.32014/2018.2518-1467>

[8] Christiano L., Eichenbaum M., Evans C. Identification and monetary policy shocks. -Cambridge: Cambridge University Press, **1996**. 36-74 pp.

[9] Sabirova R.K., Dysegalaliev B.M., Zinullina A.I., Kalauov A. State Budget of the Republic of Kazakhstan / Reports by the National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan. ISSN 2224-5227 Volume 3, Number 319 (**2018**), No. 4. 2018. website address <http://reports-science.kz/index.php/en/archive>. DOI <https://doi.org/10.32014/2018.2518-1483>

УДК 336.74

А.Т. Джумабекова , А.Ж. Канатова

Казахский университет экономики, финансов и международной торговли

ТРАНСФОРМАЦИЯ ТРАНСМИССИОННОГО МЕХАНИЗМА НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА РЕСПУБЛИКИ В УСЛОВИЯХ ФИНАНСОВОЙ НЕСТАБИЛЬНОСТИ

Аннотация. Трансформация трансмиссионного механизма Национального банка республики Казахстан обусловлена финансовой нестабильности, соответственно с целью эффективного развития казахстанской экономики, центральному банку страны необходимо пересмотреть принятые ранее цели и задачи, которые на сегодняшний день встают в новом свете. Назрела необходимость в поиске новых инструментов и таргетов в регулировании денежного обращения. По мнению авторов, Национальным Банком проводится комплексная работа по изысканию путей совершенствования деятельности в соответствии с учетом изменений ситуации на международном финансовом рынке, в целях обеспечения финансовой стабильности Республики

Казахстан, что является весьма сложной задачей под воздействием внешних и внутренних факторов, влияющих на развитие казахстанской экономики. В данном случае, мы считаем, трансмиссионный механизм будет являться путем расширения системы инструментов денежно-кредитной политики.

Ключевые слова: трансмиссионный механизм, трансформация, Национальный банк, финансовый рынок, таргетирование, нестабильность.

УДК 336.74

А.Т. Джумабекова , А.Ж. Канатова

Қазақ экономика, қаржы және халықаралық сауда университеті

**ҚАРЖЫЛЫҚ ЫНТЫМАҚТАСТЫҚ ЖАҒДАЙЛАРЫНДАҒЫ
ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ҰЛТТЫҚ БАНКІНІҢ ӨТКІЗУ МЕХАНИЗМІНІҢ ӨЗГЕРУІ**

Аннотация. Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің трансмиссиялық тетігін трансформациялау Қазақстан экономикасын тиімді дамыту мақсатында, тиісінше, қаржы тұрақсыздығымен байланысты, еліміздің орталық банкі бүгінгі таңда жаңадан пайда болған бұрын қабылданған мақсаттары мен міндеттерін қайта қарастыруды қажет етеді. Ақша айналымын реттеуде жаңа құралдар мен мақсаттарды іздестіру қажет. Авторлардың пікірінше, Ұлттық Банк Қазақстан Республикасының қаржылық тұрақтылығын қамтамасыз ету мақсатында халықаралық қаржы нарығындағы өзгерістерге сәйкес өз қызметін жетілдіру жолдарын іздестіру бойынша кешенді жұмысты жүргізеді, бұл Қазақстан экономикасының дамуына әсер ететін сыртқы және ішкі факторлардың әсерінен өте күрделі міндет. Бұл жағдайда ақша беру механизмі ақша-кредит саясатының құралдарын кеңейтудің әдісі болады деп есептейміз.

Түйін сөздер: трансмиссия, Ұлттық банк, қаржы нарығы, мақсатты жағдай, тұрақсыздық.

Information about authors:

Jumabekova Almagul Tulegenovna - Ph. D., senior lecturer, Kazakh University of Economics, Finance and international trade, 0000-0001-9887-0597

Kanatova Ainur Zhumabaevna - Ph. D., senior lecturer, Kazakh University of Economics, Finance and international trade, 0000-0001-5253-2904

МАЗМҰНЫ

<i>Беспяева Р.С., Бугубаева Р.О., Мануэль Ф. Грела</i> 2. Көрсеткіштердің тендестірілген жүйесі негізінде Щучинск-Бурабай курорттық аймағын дамытудың кешенді стратегиясын қалыптастыру.....	5
<i>Аюпова З.К., Құсайынов Д.Ө.</i> Азаматтық процесстерді жетілдірудегі интеграцияның кейбір қырлары.....	13
<i>Құсайынова А. А., Вальдемар Козловски, Геращенко И. П.</i> Қазақстан республикасындағы міндетті әлеуметтік сақтандырудың қаржылық-құқықтық тетіктерінің ерекшеліктері.....	21
<i>Дюсенов Б.Д.</i> Эпиграфикалық ескерткіштердің лингвистикалық ерекшеліктері.....	28
<i>Джумадилова Ш.Г., Атабай Б.Ж.</i> Қазақстандағы халықтың жинақтарының динамикасы.....	33
<i>Карабалина А.А., Альситова А. Б., Кереймаганбетова Ж.Н., Абишева Н. М.</i> Құндылық – рухани-адамгершілік білім беру негізі.....	42
<i>Кенжебаева Д.К., Өрмөрза Б. Ғ., Дашигин Махаммадли.</i> Қазақстандық заманауи жастардың құндылығы.....	51
<i>Нурманова А.Ш., Медерова Д.Е., Дюсенов Б.Д.</i> «Бөкейхан әулетінің талдыбейіт қорымы» эпиграфикалық ескерткіштері тарихи дереккөз ретінде.....	67
<i>Қыдырова Ж.Ш., Онласынов Е.З., Абишова А.У., Шадиева А.А.</i> Оңтүстік Қазақстан облысы сүт және сүт өнімдері нарығындағы жағдайды зерттеу	79
<i>Абишова Г.У., Аманжолов Р., Мынбаева Б.Н., Ибрагимова Д.И.</i> ЖОО-да биолог-студенттердің жобаларды ұйымдастырылуы мен орындалуына даярлығы.....	87
<i>Балтабаева А.Ю., Ризаходжаева Г.</i> Мәдени интеграция үдерісіндегі жібек жолының феномені.....	91
<i>Бурганова Р.И., Абдугалина С.Е., Туякова А.Е.</i> Студенттерге бағытталған білім беру арқылы білім сапасын арттыру.....	102
<i>Галиева А.Х., Саду Ж.Н., Кулубеков М.Т., Казбекова Л.А.</i> Қазақстандағы шетелдік инвестиция тартудың институционалдық жағдайын (талаптарын) бағалау.....	105
<i>Джалылов З.Г., Батырхан Б.Ш.</i> XX ғ. екінші жартысындағы шетелдік исламтанушылардың ислам және саясат туралы теориялық дискурсы.....	112
<i>Джумабекова А.Т., Канатова А.Ж.</i> Қаржылық ынтымақтастық жағдайларындағы Қазақстан республикасының ұлттық банкінің өткізу механизмінің өзгеруі.....	119
<i>Дүйсен Г. М., Айтжанова Д. А.</i> Қазақстан және Орталық Азия елдеріндегі көші-кон процесстері дамуының мәселелері мен ерекшеліктері	124
<i>Есенғұлова М.Н.</i> Қазақстандағы «Қиын балаларды» оңалтудың және әлеуметтендірудің психологиялық ерекшеліктері	134
<i>Жакишева К.М., Жуманова Д.Т., Мукашева Г.М.</i> Экономиканың аграрлық секторының тұрақты дамуына арналған ауыл шаруашылық кәсіпорындарының қаржылық шарттарын мониторингін рөлі.....	146
<i>Жахина Б.Б.</i> Қазақ тілінен функционалдық сауаттылықты қалыптастырудың ұстанымдары.....	151
<i>Идресова У.Х., Садуахасова З.Ж., Муханова А.Т.</i> Криминалистика.....	156
<i>Савельева В. В.</i> Қазақстандағы кредит технологиясын пайдалану және дамуының тарихи және педагогикалық базасы.....	160
<i>Қалиева Т.М., Сембиева Л.М.</i> Ұлттық ресурстар және ұлт байлығы.....	165
<i>Каримова Р.У., Хаджиева Г.У.</i> ҚХР Ұлттық саясаты контекстіндегі ШҰАА-ның этносаяси және әлеуметтік-экономикалық трансформациясы мәселесі.....	176
<i>Керімбек Ғ., Молдашбаева Л., Джрауова Қ., Ажмухамедова А., Мизанова А.</i> Қазақстан республикасының республикалық бюджетіне түсетін салық түсімдерінің көрсеткіштерін талдау және бағалау.....	185
<i>Жолдасбекова С.А., Парманкулова П.Ж., Асаналиев М.К.</i> Мүмкіндігі шектеулі балаларды дамытудағы ұлттық ойындар.....	195
<i>Молдакенова Е.К., Байгабулова К.К., Онаева Б.Т.</i> БҚО-да инновациялық үрдістерді басқарудың аймақтық аспектілігі жүйесінің дамудың жолдары.....	203
<i>Мұратова Г.К., Шаушенова А.Г., Жумасейтова С.Д., Оңғарбаева М.Б.</i> Білім беру үрдісінде бұлттық технологияларын қолдану.....	209
<i>Несіпбеков Е. Н., Анпакова Г.Н.</i> Кәсіпорынның инвестициялық портфельін қалыптастырудың теориялық аспектілері	214
<i>Нурғабайұлы М.Н., Барлықов Е.К., Егембердиева С.М.</i> ҚР есеп өнеркәсібінің дамуының басқаруының трендсі.....	220
<i>Нұрымбетов Т.Я., Абишова А.У., Уразбаева Г.Ж., Қыдырова Ж.Ш., Байнеева П.Т., Абишо Н.У.</i> Модернизациялық жағдайындағы қр халқын әлеуметтік қолдауының басымдықтары.....	224
<i>Рахимова С. А., Турғумбекова М. М.</i> Қазақстан республикасындағы шағын және орта бизнестің мемлекеттік қолдау бағдарламалары және олардың тиімділігін жүзеге асыру шаралары.....	233
<i>Руденко Е.И.</i> Орталық пен Оңтүстік Азия мемлекеттері арасындағы ұғынудың бұрмалануы – «Жұмсақ күш» факторы мен ақпараттық қауіпсіздіктің проблемасы ретінде.....	241
<i>Тохтабаева Ш.</i> Қазына-сандық.....	251
<i>Утепкалиева К.М., Сабирова Р.К., Кенбаева Г.У.</i> Мұнай-газ секторындағы мемлекеттік-жеке серіктестікті дамыту.....	260
<i>Мыңбаев Д. Е.</i> Банкте басқару есебін ұйымдастыру тұжырымдамасы.....	265
<i>Султанова Г.С.</i> Жаңа формацияның экономисі - бакалаврдың кәсіби құзыреттілігін қалыптастырудың педагогикалық аспектілері.....	271
<i>Шаяхметова А.А.</i> Университет жағдайында инклюзивті білім беру үшін педагогтарды оқыту.....	277

СОДЕРЖАНИЕ

<i>Беспяева Р.С., Бугубаев Р.О., Мануэль Ф. Грела.</i> Формирование комплексной стратегии развития Щучинско-Боровской курортной зоны на основе сбалансированной системы показателей.....	5
<i>Аюпова З.К., Кусаинов Д.У., Уинстон Наган.</i> Некоторые грани интеграции в совершенствовании гражданского процесса.....	13
<i>Кусаинова А.А., Козловски Вальдемар, Геращенко И.П.</i> Обзор некоторых особенностей финансово-правового механизма обязательного социального страхования в республике Казахстан.....	21
<i>Дюсенов Б.Д.</i> Лингвистические особенности эпиграфических памятников.....	28
<i>Джумадилова Ш.Г., Атабай Б.Ж.</i> Динамика сбережений населения в Казахстане.....	33
<i>Карабалина А.А., Альситова А. Б., Кереймаганбетова Ж.Н., Абишева Н. М.</i> Ценность как базовая основа духовно-нравственного образования.....	42
<i>Кенжебаева Д.К., Урмурзина Б.Г., Дашигин Махаммадли.</i> Ценности современной молодежи Казахстана.....	51
<i>Нурманова А.Ш., Медерова Д.Е., Дюсенов Б.Д.</i> Эпиграфические памятники «Некрополи талдыбейит династии Бокейхановых» как исторический источник.....	67
<i>Кыдырова Ж.Ш., Онласынов Е.З., Абишова А.У., Шадиева А.А.</i> Исследование ситуации на рынке молока и молочной продукции южно-казахстанской области.....	79
<i>Абишова Г.У., Аманжолов Р., Мынбаева Б.Н., Ибрагимова Д.И.</i> Готовность студентов-биологов к организации и выполнению проектов в вузе.....	87
<i>Балтабаева А.Ю., Ризаходжаева Г.</i> Феномен великого шелкового пути в процессе культурной интеграции.....	91
<i>Бурганова Р.И., Абдугалина С.Е., Туякова А.Е.</i> Повышение качества образования посредством студентоцентрированного обучения.....	102
<i>Галиева А.Х., Саду Ж.Н., Кулубеков М.Т., Казбекова Л.А.</i> Оценка институциональных условий привлечения иностранных инвестиций в Казахстане.....	105
<i>Джалилов З.Г., Батырхан Б.Ш.</i> Теоретический дискурс об исламе и политике зарубежными исламоведом второй половины XX в.	112
<i>Джумабекова А.Т., Канатова А.Ж.</i> Трансформация трансмиссионного механизма национального банка республики в условиях финансовой нестабильности.....	119
<i>Дүйсен Г.М., Айтжанова Д.А.</i> Проблемы и особенности развития миграционных процессов в Казахстане и странах Центральной Азии.....	124
<i>Есенгулова М.Н.</i> Психологические особенности реабилитации и социализации "Трудных подростков" в Казахстане".....	134
<i>Жакишева К.М., Жуманова Д.Т., Мукашева Г.М.</i> Роль мониторинга финансового состояния сельскохозяйственных предприятий в обеспечении устойчивого развития аграрного сектора экономики.....	146
<i>Жахина Б.Б.</i> Принципы формирования функциональной грамотности казахского языка.....	151
<i>Идресова У.Х., Садуахасова З.Ж., Муханова А.Т.</i> Криминалистика.....	156
<i>Савельева В.В.</i> Исторические и педагогические основы формирования и разработки кредитной технологии в Казахстане.....	160
<i>Калиева Т.М., Сембиева Л.М.</i> Национальные ресурсы и богатство нации.....	165
<i>Каримова Р.У., Хаджиева Г.У.</i> К вопросу об этно-политической и социально-экономической трансформации СУАР в контексте национальной политики КНР.....	176
<i>Керимбек Г., Молдаибаева Л., Джрауова Қ., Ажмухамедова А., Мизанова А.</i> Анализ и оценка показателей налоговых поступлений в республиканский бюджет республики Казахстан.....	185
<i>Жолдасбекова С.А., Парманкулова П.Ж., Асаналиев М.К.</i> Народные игры в развитии детей с ограниченными возможностями.....	195
<i>Молдакенова Е.К., Байгабулова К.К., Онаева Б.Т.</i> Пути развития системы регионального аспекта управления инновационными процессами в АПК.....	203
<i>Муратова Г.К., Шаушенова А.Г., Жумасейтова С.Д., Онгарбаева М.Б.</i> Применение облачных технологий в образовательном процессе.....	209
<i>Несипбеков Е.Н., Аппакова Г.Н.</i> Теоретические аспекты формирования инвестиционного портфеля предприятия.....	214
<i>Нургабылов М.Н., Барлыков Е.К., Егембердиева С.М.</i> Тенденции управления развитием мясоперерабатывающей отрасли в РК.....	220
<i>Нурымбетов Т.Я., Абишова А.У., Уразбаева Г.Ж., Кыдырова Ж.Ш., Байнеева П.Т., Абишов Н.У.</i> Приоритеты социальной поддержки населения РК в условиях модернизации.....	224
<i>Рахимова С. А., Турдумбекова М. М.</i> Программы государственной поддержки мсб в республике Казахстан и меры по повышению их результативности	233
<i>Руденко Е.И.</i> Искаженность восприятия между государствами Центральной и Южной Азии как проблема фактора «Мягкой силы» и информационной безопасности.....	241
<i>Тохтабаева Ш.</i> Сундук – сокровищница	251
<i>Утепкалиева К.М., Сабирова Р.К., Кенбаева Г.У.</i> Развитие государственно-частного партнерства в нефтегазовой отрасли.....	260
<i>Мынбаева Д. Е.</i> Концепция организации управленческого учета в банке.....	265
<i>Султанова Г.С.</i> Педагогические аспекты формирования профессиональных компетенций бакалавра – экономиста новой формации.....	271
<i>Шаяхметова А.А.</i> О подготовке педагогических кадров к инклюзивному образованию в условиях вуза.....	277

CONTENTS

<i>Bespayeva R.S., Bugubayeva R.O., Manuel F. Grela.</i> Formation of the complex strategy for development of the Schuchinsk-Burabay resort area based on the balanced system of indicators.....	5
<i>Ayupova Z.K., Kussainov D.U., Winston Nagan.</i> Some facets of integration in the modernization of the civil process.....	13
<i>Kussainova A.A., Kozlowski Waldemar, Gerashchenko I.P.</i> The review of some features of the financial legal mechanism of obligatory social insurance in the republic of Kazakhstan.....	21
<i>Dyussenov B.D.</i> Linguistic features of epigraphic monuments.....	28
<i>Jumadilova Sh.G., Atabay B.Zh.</i> Dynamics of the population savings in Kazakhstan.....	33
<i>Karabalina A.A., Alsitova A.B., Kereimaganbetova Zh.N., Abisheva N.M.</i> The values as critical factor of moral education.....	42
<i>Kenzhebayeva D.K., Urmurzina B.G., Dashqin Mahammadli.</i> The modern youth values in Kazakhstan.....	51
<i>Nurmanova A.S., Mederova D.E., Dyussenov B.D.</i> “Bokeykhanov dynasty taldybeyit necropolis” epigraphic monuments as a historical source.....	67
<i>Kydyrova Zh.Sh., Onlasynov E.Z., Abishova A.U., Shadieva A.A.</i> Research of the situation in the market of milk and dairy products of the south Kazakhstan region.....	79
<i>Abishova G.U., Amanzholov R.A., Mynbayeva B.N., Ibragimova D.I.</i> Readiness of students-biologists for the organization and implementation of projects at the university.....	87
<i>Baltabayeva A.Y., Rizakhoyayeva G.</i> The phenomenon of the great silk road in the cultural integration process.....	91
<i>Burganova R.I., Abdugalina S.E., Tuyakova A.E.</i> Improving the quality of education through student-centered education.....	102
<i>Galiyeva A.Kh., Sadu Zh.N., Kulubekov M.T., Kazbekova L.A.</i> Assessment of the institutional terms of the foreign investments encouragement in Kazakhstan.....	105
<i>Dzhalilov Z.G.</i> Theoretical discourse on islam and politics in foreign humanism of the second half of 20th century.....	112
<i>Dzhumabekova A.T., Kanatova A.ZH.</i> Transformation of the transmission mechanism of the national bank of the republic in the conditions of financial instability.....	119
<i>Suleimenov R.B.</i> Problems and features of the development of migration processes in Kazakhstan and Central Asia.....	124
<i>Yesengulova M.N.</i> Psychological aspects of reintegration and resocialization of “Trouble” adolescents in Kazakhstan.....	134
<i>Zhakisheva K.M., Zhumanova D.T., Mukasheva G.M.</i> The role of monitoring the financial condition of agricultural enterprises in ensuring sustainable development of the agrarian sector of the economy.....	146
<i>Zhakhina B.B.</i> Principles of functional literacy formation of the kazakh language.....	151
<i>Idresova U.Kh., Saduahasova Z.Zh., Mukhanova A.T.</i> Criminalistics.....	156
<i>Savelyeva V.V.</i> Historical and pedagogical bases of formation and development of credit technology in Kazakhstan.....	160
<i>Kaliyeva T.M., Sembiyeva L.M.</i> National Resources and national wealth.....	165
<i>Karimova R., Hajiyeva G.</i> Examining ethno-political and SOCIO-economic transformation of the xinjiang uyghur autonomous region in the context of the PRC national policies.....	176
<i>Kerimbek G., Moldashbayeva L., Jrauova K., Azhmukhamedova A., Misanova A.</i> Analysis and evaluation of reduction of tax recovery of the republic of kazakhstan on the budget of the republic of Kazakhstan.....	185
<i>Zholdasbekova S.A., Parmankulova P.Zh., Assanaliyev M.K.</i> Folk games in the education of children with physical, mental and sensory disturbances.....	195
<i>Moldakenova E.K., Baygabulova K.K., Onaeva B.T.</i> Ways of development of the system of the regional aspect of managing innovative processes in the APC.....	203
<i>Muratova G.K., Shaushenova A.G., Zhumassseitova C.D., Ongarbayeva M.B.</i> Application of cloud technologies in the educational process.....	209
<i>Nesipbekov Ye. N., Appakova G.N.</i> Theoretical aspects of the enterprise investment portfolio set-up.....	214
<i>Nurgabylov M.N., Barlikov E.K., Egemberdieva S.M.</i> Trends of management of the development of meat processing industry in RK.....	220
<i>Nurymbetov T.Ya., Abishova A.U., Urazbaeva G.Zh., Kydyrova Z.Sh., Baineeva P.T., Abishov N.U.</i> Priorities of social support of the population of republic of Kazakhstan in the conditions of modernization.....	224
<i>Rakhimova S. A., Turgumbekova M. M.</i> Programs of government support for sme in the republic of Kazakhstan and measures to enhance their efficiency.....	233
<i>Rudenko Ye.I.</i> Misperception between the states of Central and South Asia as a ‘Soft power’ and information security issue.....	241
<i>Tokhtabayeva Sh. Zh.</i> Treasure-chest.....	251
<i>Utepkaliev K.M., Sabirova R.K., Kenbaeva G.U.</i> Development of public private partnership approach in oil and gas of Kazakhstan.....	260
<i>Mynbayeva D.E.</i> Concept of organization of management accounting in bank.....	265
<i>Sultanova G. S.</i> Pedagogical aspects of formation of professional competence of the bachelor – economist of the new formation.....	271
<i>Shayakhmetova A.A.</i> On the training of teaching staff for inclusive education under the conditions of higher education institution.....	277

**PUBLICATION ETHICS AND PUBLICATION MALPRACTICE
IN THE JOURNALS OF THE NATIONAL ACADEMY OF SCIENCES
OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN**

For information on Ethics in publishing and Ethical guidelines for journal publication see <http://www.elsevier.com/publishingethics> and <http://www.elsevier.com/journal-authors/ethics>.

Submission of an article to the National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan implies that the work described has not been published previously (except in the form of an abstract or as part of a published lecture or academic thesis or as an electronic preprint, see <http://www.elsevier.com/postingpolicy>), that it is not under consideration for publication elsewhere, that its publication is approved by all authors and tacitly or explicitly by the responsible authorities where the work was carried out, and that, if accepted, it will not be published elsewhere in the same form, in English or in any other language, including electronically without the written consent of the copyright-holder. In particular, translations into English of papers already published in another language are not accepted.

No other forms of scientific misconduct are allowed, such as plagiarism, falsification, fraudulent data, incorrect interpretation of other works, incorrect citations, etc. The National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan follows the Code of Conduct of the Committee on Publication Ethics (COPE), and follows the COPE Flowcharts for Resolving Cases of Suspected Misconduct (http://publicationethics.org/files/u2/New_Code.pdf). To verify originality, your article may be checked by the originality detection service Cross Check <http://www.elsevier.com/editors/plagdetect>.

The authors are obliged to participate in peer review process and be ready to provide corrections, clarifications, retractions and apologies when needed. All authors of a paper should have significantly contributed to the research.

The reviewers should provide objective judgments and should point out relevant published works which are not yet cited. Reviewed articles should be treated confidentially. The reviewers will be chosen in such a way that there is no conflict of interests with respect to the research, the authors and/or the research funders.

The editors have complete responsibility and authority to reject or accept a paper, and they will only accept a paper when reasonably certain. They will preserve anonymity of reviewers and promote publication of corrections, clarifications, retractions and apologies when needed. The acceptance of a paper automatically implies the copyright transfer to the National Academy of sciences of the Republic of Kazakhstan.

The Editorial Board of the National Academy of sciences of the Republic of Kazakhstan will monitor and safeguard publishing ethics.

Правила оформления статьи для публикации в журнале смотреть на сайте:

www:nauka-nanrk.kz

social-human.kz

Редакторы *М.С. Ахметова, Т.А. Апендиев, Д.С. Аленов*
Верстка на компьютере *А.М. Кульгинбаевой*

Подписано в печать 08.12.2018
Формат 60x881/8. Бумага офсетная. Печать – ризограф.
17,7 п.л. Тираж 500. Заказ 6.